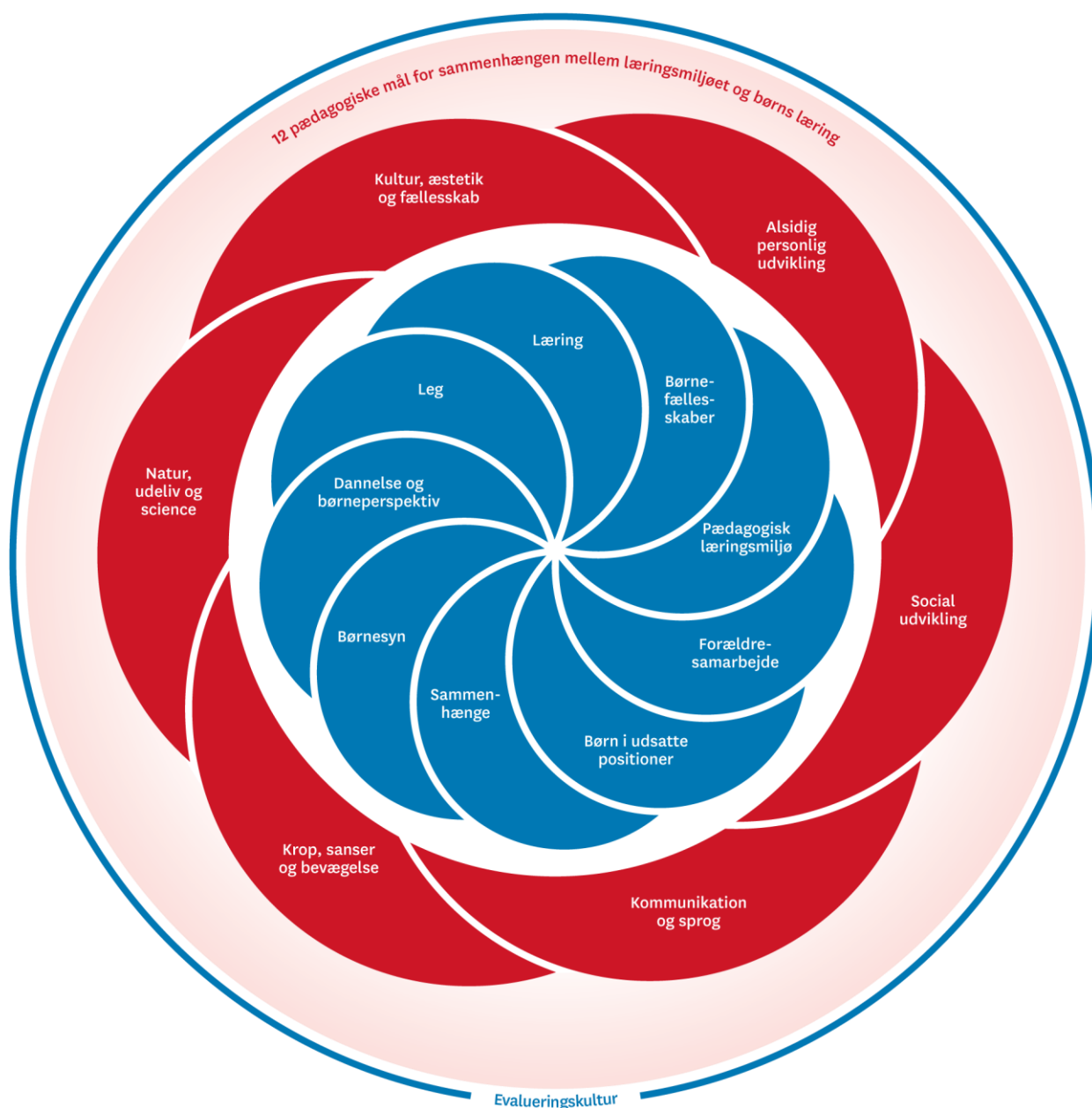

Pædagogisk læreplan for Louis Petersens Børnegård 2021/ 2022

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Louis Petersens Børnegård

Godthåbsvej 81 2000 Frederiksberg

Telefon 3886 7220, Leder 2250 5975

Mail: bornegaarden@louisp.dk

Åbningstider:

Mandag til torsdag kl. 7.00 – 17.00. Fredag kl. 7.00 – 16.00.

Louis Petersens Børnegård er et selvejende dagtilbud for børn mellem 0-6 år. Institutionen ligger i den nordlige del af Frederiksberg. Vi er oprettet og bygget af Louis Petersens Legat i 1953. Man kan læse om institutionens historie på hjemmesiden.

Vi er tilknyttet Børneringen. Børneringen er et administrationsselskab, der administrerer næsten 100 institutioner fordelt over mange Kommuner med størstedelen af institutionerne i København og på Frederiksberg. Børneringen har bl.a. en koloni beliggende i Odsherred i Lumås, hvor vi hvert år siden 1987 er taget til med børnene. Det giver stor værdi for fællesskabet og skaber minder for livet fra deres børnehavetid.

I Louis Petersens Børnegård har vi seks vuggestuegrupper med 12 børn i hver gruppe. Disse er fordelt med tre stuer på hver deres etage. Derudover har vi fire børnehavegrupper med 25 børn i hver gruppe. Disse er ligeledes fordelt på to etager.

Vi har desuden en skovgruppe på 25 børn. Skovgruppen kører til Birkerød til Rude skov hver dag kl. 8. 30-15.45. Her har de lokaler i et stort hus Frederiksberg Kommune ejer. Der er seks skovgrupper fra Frederiksberg Kommune i huset, der i daglig tale hedder "Svaneparken".

Man skal være tæt på fire år for at kunne komme i skovgruppen, så det er stort set altid børn fra huset, der flytter i skoven, når der bliver pladser til det. Man skriver sig op på en intern venteliste i huset (dokumentet findes på hjemmesiden). Skovgruppen kører i skoven fra mandag til torsdag og er på Godthåbsvej om fredagen, hvor de fire andre grupper skiftes til at tage i skoven en fredag om måneden.

Vi har eget produktionskøkken, hvor der er ansat en uddannet køkkenleder til at lave mad til alle vores børn. Det gælder både i institutionen på Godthåbsvej og i Svaneparken.

Vi er en personalegruppe på ca. 45 ansatte. Vi er leder, souschef og to afdelingsledere. Vi har som udgangspunkt to uddannede pædagoger ansat på alle stuerne. Vi er praktikinstitution for pædagogstuderende og er med til at uddanne kommende pædagoger.

Vi har en grundholdning, der siger at alle mennesker skal have en uddannelse. Derfor uddanner vi selv en del af vores medhjælpere via merituddannelse til pædagoger samt via en nyere uddannelse "sporskifte", hvor medarbejdere, der har en anden uddannelse kan få en pædagoguddannelse på andre vilkår.

I Louis Petersens Børnegårds opbygning har vi en to-strengt model styringsmæssigt. Børnegårdens Bestyrelse er arbejdsgiver og har det juridiske overordnede ansvar for driften herunder økonomi og ansættelser. I Børnegårdens Bestyrelse sidder der en repræsentant fra Børneringen, en repræsentant fra Louis Petersens Legat, to repræsentanter der er udpeget af Frederiksberg Kommune samt en forældrevalgt repræsentant. Vi har fælles Bestyrelse med Louis P. Klubber, der ligeledes har en forældrevalgt repræsentant. Desuden sidder leder og souschef fra institutionerne; dog uden stemmeret.

Derudover har institutionen en forældrebestyrelse. Denne vælges af og blandt forældre. Der vælges nye medlemmer hvert andet år, og der skal vælges to repræsentanter for vuggestueafdelingen, to fra børnehaveafdelingen samt en fra skovgruppen. Man kan kun sidde i forældrebestyrelsen så længe man har barn i institutionen. Forældrebestyrelsen vælger en formand samt den repræsentant, der skal sidde i Børnegårdens bestyrelsen. Den organisatoriske opbygning kan ses på hjemmesiden.

I Frederiksberg kommune arbejder vi med Mønsterbryderindsats. Det er et projekt, der begyndte som et forsøg støttet økonomisk med ekstra midler. Efter meget gode resultater i alle institutioner blev det gjort permanent.

I vuggestuen arbejdes der med dialogisk læsning i mindre grupper med 3-4 børn og den samme medarbejder minimum en gang om ugen. Disse grupper bruges også til andre aktiviteter.

I børnehaven arbejdes der ligeledes i mindre grupper på 6-7 børn, der mødes minimum en gang om ugen. Disse grupper kaldes læringsgrupper, og de bruges ligeledes til andre aktiviteter i løbet af ugen. Det er faste grupper med de samme børn og pædagoger, der mødes minimum en gang om ugen.

I hverdagen arbejder vi på Frederiksberg ud fra inkluderende praksis. Vi deler børnene op i mindre grupper ved aktiviteter og leg. Vi arbejder efter planlagte udviklingsmål, der tilgodeser det enkelte barn i fællesskabet og stiller krav til dem afhængig af deres udvikling. Vi arbejder ud følgende seks strategiske pejlemærker.

- Alle børn skal opleve/have mulighed for at være en del af et fællesskab, og opleve at kunne bidrage til fællesskabet.
- Pædagogerne tager ansvar for udvikling af inkluderende fællesskaber.
- Ledelsen skaber synlighed og tydelighed om arbejdet med den inkluderende praksis. Forældrene er betydningsfulde medspillere.
- Den fysiske indretning skal understøtte den inkluderende praksis

Pædagogisk grundlag

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Vi ser enkelte barn som en vigtig del af fællesskabet i Louis Petersens Børnegård. Hvert barn er unikt og bidrager med de kompetencer de på ethvert givent tidspunkt er i besiddelse af til fællesskabet. Fællesskabet i en institution er kendetegnet ved, at det enkelte barn skal føle sig velkomment og få en oplevelse af at høre til. Børn skal have en følelse af "Det her er mit sted – og de er glade for at se mig"

Det kræver at børnene bliver mødt af empatiske og nærværende voksne, der er opmærksomme på børnenes behov og kompetencer. Der skal stilles relevante krav og forventninger til børnene, og de skal udfordres med krav og opgaver, der gør at de kommer videre til deres nærmeste udviklingszone. Nærvær definerer vi som medarbejdere, der er til rådighed for børnene og kan aflæse deres ønsker og behov, også når børnene ikke evner at give udtryk for dem verbalt. Man skal som barn forstås, ses, trøstes og støttes i en nysgerrig tilgang til verden.

Børn bliver trygge i deres hverdag og udvikler en tro på sig selv og deres evner, når de har indflydelse på deres hverdag og medbestemmelse indgår som et fast element i pædagogikken.

Dannelse og børneperspektiver

Dannelse hos børn er i høj grad præget af den hverdag, det børnesyn og den pædagogik de møder i institutionen.

Vi arbejder med dannelse i tæt samarbejde med forældrene, da det er vigtigt med en sammenhæng i barnets liv og i dets oplevelser af, hvad der er rammesættende i dets hverdag.

Børn oplever forskellighed i institutionslivet, og det er vigtigt at de respekterer, at andre er forskellige fra dem og respekterer den anden er forskellig fra dem selv. De oplever samtidig, de selv bliver respekteret for den de er. Herigennem kan de udvikle deres selvværd og selvtillid og bidrage til fællesskabet.

Børnene skal lære at udsætte egne behov, kunne rumme andre børn, give udtryk for deres egne følelser, kunne koncentrere sig ved aktiviteter, være nysgerrige på den verden, de er en del af og have lyst til at udforske den. Vi arbejder med at gøre børnene klar til at mestre de ting, de skal videre til i livet; børnehave og skole og gør dem livsduelige, således at de kan begå sig i de rammer og fællesskaber, der bliver en del af deres liv.

Leg

I Louis Petersens Børnegård ser vi livsduelighed som en vigtig kompetence, der hjælper børnene i overgangen fra én institutionel virkelighed til en anden, kreativitet er en central faktor i vores forståelse af livsduelighed. Vi definerer begrebet livsduelighed som en kompetence til, som menneske at reflektere og handle i mangfoldige og komplekse samfundsrelationer. Mennesker hvis handlinger bidrager til samfundets progression. Vores pædagogik bygger på en viden om, at børn udvikler sig i relationer med andre. I den sammenhæng ser vi legen som det helt centrale omdrejningspunkt.

Legen har i denne sammenhæng netop til formål at opbygge børns forestillingsevne, at bearbejde oplevelser og indtryk, at opbygge relationsdannelse og forståelse, at fremme børns kompetencer til at sætte sig i andres sted, at hjælpe hinanden og at udvikle et fælles tredje.

Leg og opøvelse af kreativitet og livsduelighed foregår ikke i isolerede og skemalagte rum og aktiviteter. Det foregår hele tiden i en sammenhæng og forbundethed med barnets relation til sin omverden. Leg er i høj grad med til at udvikle børns sprog og evne til at forhandle.

Børns leg bygger på, at ting kan få nye betydninger og bruges anderledes og mange begivenheder kan være forestillet. Når børn forestiller sig en begivenhed, så vil børnene ind imellem stoppe legen og forholde sig til, hvordan den begivenhed de leger er i virkeligheden, eller de vil planlægge sammen, hvad der skal ske i legen. F.eks i en fødselsdagsleg, som man godt kan lege i sandkassen, med sandlagkage og gaver. Her kan et barn insistere på at rækkefølgen skal være rigtig. Så hvis legen f.eks starter med, at mor laver lagkage så kan legen godt stoppe, så børnene kan diskutere, hvornår det er rigtigt at spise lagkage i forhold til andre ting, der er vigtige aktiviteter i en fødselsdag. Der er både kreative og livsuelige elementer i børns legeaktiviteter, fordi legen altid forholder sig til virkeligheden og afprøver den.

Børn der er på vej i skole forbereder sig ved at lege skole. I børnehaven kan dette støttes ved at børnene orienteres mod, hvad de kan forvente i skolen og støtte dem i skolelege. Man kan give børnene materiale og starte aktiviteter, der kan forberede dem på skole, men det må ikke ende i træningmateriale. I stedet kan man orientere dem mod, hvordan en skoledag er, både ved at lege, tegne, spille og læse for børnene. Medarbejderne skal følge børnenes spor og guide dem i legen og kunne trække sig igen, når legen er "fodret" og børnene selv tager over.

Læring

Læring sker for børn i høj grad, når de er i et veltilrettelagt læringsmiljø, hvor kvaliteten er høj, og hvor dagen er forudsigelig og tryk. Når børn bliver mødt af engagerede medarbejdere, der er i øjenhøjde med børnene, kender deres behov og følger deres spor, føler børnene sig trygge og klar til at gribe dagen.

Læring sker både gennem guidning, ved at eksperimentere og gennem de mange rutiner, der er i løbet af dagen. Man har tidligere ikke tillagt rutinerne i hverdagen den store betydning; men forskning har vist, at særligt i rutinerne finder børn ro grundet den tryghed og forudsigelighed, de skaber i hverdagen, og her er der et stort læringspotentiale.

Når vi skal lære ting, begår vi fejl; og der skal være plads til at man kan prøve igen – øve sig – plejer vi at sige. Når man øver sig, har man ikke tillært sig færdigheden endnu; og i øve perioden, må man fejle mange gange.

Det er altid medarbejdernes ansvar at skabe et trygt og udviklende læringsmiljø, hvor børnene får mulighed for mangeartede oplevelser og erfaringer. Pædagogen er rollemodel for barnets læring og skal ved sin indsigt i børnenes udvikling kunne guide og sætte ord på de intentioner barnet måtte have.

Børnefællesskaber

Børnene indgår i fællesskaber, som vi på forhånd har defineret for dem ved at placere dem i grupper på deres stuer. De fællesskaber giver børnene tryghed og en overskuelig base at udvikle sig ud fra.

Pædagogerne kender børnene og vurderer, hvornår de er klar til at indgå i andre fællesskaber; måske med nabostuen når døren dertil åbnes. Vi arbejder desuden etagevis og sammen med alle vuggestuegrupperne både til fællessang og motorik.

I Coronatiden har disse større fællesskaber ikke været mulige. Vi har tydeligt kunne mærke på både børn og medarbejdere, hvor stort et savn den form fællesskab har været. Når børnene er vant til at dørene åbnes og de ser medarbejdere fra nabostuen/etagen, bliver de trygge ved andre end deres helt nære stuepædagoger. Det gør, at vi i højere grad kan sætte andre medarbejdere ind, når der indimellem er behov for det fx ved sygdom. Det gør også, at vi danner fællesskaber i form af aktiviteter på tværs af grupperne og kan tage på fælles ture mm.

Vi er glade for, at restriktionerne er lempede, så vi i højere grad kan genoptage den del af vores pædagogik.

Når vi arbejder med fællesskaber er der blik både for det enkelte individ og for hele gruppen. Der er bøn det falder let at indgå i fællesskab med andre, og børn der skal have mere hjælp for at kunne opnå den kompetence. Når medarbejderne har et godt kendskab til og blik for børnenes person lighed og udvikling, ved de også, hvem, der skal have hvilken form for hjælp.

I arbejdet med fællesskaber er det vigtigt at have for øje, at børn også kan have brug for at trække sig - og det vil nærværende pædagoger være opmærksomme på og lære børnene, at det er helt acceptabelt.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Vi ser enkelte barn som en vigtig del af fællesskabet i Louis Petersens Børnegård. Hvert barn er unikt og bidrager med de kompetencer de på ethvert givent tidspunkt er i besiddelse af til fællesskabet. Fællesskabet i en institution er kendetegnet ved, at det enkelte barn skal føle sig velkomment og få en oplevelse af at høre til. Børn skal have en følelse af "Det her er mit sted – og de er glade for at se mig"

Det kræver at børnene bliver mødt af empatiske og nærværende voksne, der er opmærksomme på børnenes behov og kompetencer. Der skal stilles relevante krav og forventninger til børnene, og de skal udfordres med krav og opgaver, der gør at de kommer videre til deres nærmeste udviklingszone. Nærvær definerer vi som medarbejdere, der er til rådighed for børnene og kan aflæse deres ønsker og behov, også når børnene ikke evner at give udtryk for dem verbalt. Man skal som barn forstås, ses, trøstes og støttes i en nysgerrig tilgang til verden.

Børn bliver trygge i deres hverdag og udvikler en tro på sig selv og deres evner, når de har indflydelse på deres hverdag og medbestemmelse indgår som et fast element i pædagogikken.

Dannelse og børneperspektiver

Dannelse hos børn er i høj grad præget af den hverdag, det børnesyn og den pædagogik de møder i institutionen.

Vi arbejder med dannelse i tæt samarbejde med forældrene, da det er vigtigt med en sammenhæng i barnets liv og i dets oplevelser af, hvad der er rammesættende i dets hverdag.

Børn oplever forskellighed i institutionslivet, og det er vigtigt at de respekterer, at andre er forskellige fra dem og respekterer den anden er forskellig fra dem selv. De oplever samtidig, de selv bliver respekteret for den de er. Hørigennem kan de udvikle deres selvværd og selvtilid og bidrage til fællesskabet.

Børnene skal lære at udsætte egne behov, kunne rumme andre børn, give udtryk for deres egne følelser, kunne koncentrere sig ved aktiviteter, være nysgerrige på den verden, de er en del af og have lyst til at udforske den. Vi arbejder med at gøre børnene klar til at mestre de ting, de skal videre til i livet; børnehave og skole og gør dem livsduelige, således at de kan begå sig i de rammer og fællesskaber, der bliver en del af deres liv.

Leg

I Louis Petersens Børnegård ser vi livsduelighed som en vigtig kompetence, der hjælper børnene i overgangen fra én institutionel virkelighed til en anden, kreativitet er en central faktor i vores forståelse af livsduelighed. Vi definerer begrebet livsduelighed som en kompetence til, som

menneske at reflektere og handle i mangfoldige og komplekse samfundsrelationer. Mennesker hvis handlinger bidrager til samfundets progression. Vores pædagogik bygger på en viden om, at børn udvikler sig i relationer med andre. I den sammenhæng ser vi legen som det helt centrale omdrejningspunkt.

Legen har i denne sammenhæng netop til formål at opbygge børns forestillingsevne, at bearbejde oplevelser og indtryk, at opbygge relationsdannelse og forståelse, at fremme børns kompetencer til at sætte sig i andres sted, at hjælpe hinanden og at udvikle et fælles tredje.

Leg og opøvelse af kreativitet og livsduelighed foregår ikke i isolerede og skemalagte rum og aktiviteter. Det foregår hele tiden i en sammenhæng og forbundethed med barnets relation til sin omverden. Leg er i høj grad med til at udvikle børns sprog og evne til at forhandle.

Børns leg bygger på, at ting kan få nye betydninger og bruges anderledes og mange begivenheder kan være forestillet. Når børn forestiller sig en begivenhed, så vil børnene ind imellem stoppe legen og forholde sig til, hvordan den begivenhed de leger er i virkeligheden, eller de vil planlægge sammen, hvad der skal ske i legen. F.eks i en fødselsdagsleg, som man godt kan lege i sandkassen, med sandlagkage og gaver. Her kan et barn insistere på at rækkefølgen skal være rigtig. Så hvis legen f.eks starter med, at mor laver lagkage så kan legen godt stoppe, så børnene kan diskutere, hvornår det er rigtigt at spise lagkage i forhold til andre ting, der er vigtige aktiviteter i en fødselsdag. Der er både kreative og livsuelige elementer i børns legeaktiviteter, fordi legen altid forholder sig til virkeligheden og afprøver den.

Børn der er på vej i skole forbereder sig ved at lege skole. I børnehaven kan dette støttes ved at børnene orienteres mod, hvad de kan forvente i skolen og støtte dem i skolelege. Man kan give børnene materiale og starte aktiviteter, der kan forberede dem på skole, men det må ikke ende i træningmateriale. I stedet kan man orientere dem mod, hvordan en skoledag er, både ved at lege, tegne, spille og læse for børnene. Medarbejderne skal følge børnenes spor og guide dem i legen og kunne trække sig igen, når legen er "fodret" og børnene selv tager over.

Læring

Læring sker for børn i høj grad, når de er i et veltilrettelagt læringsmiljø, hvor kvaliteten er høj, og hvor dagen er forudsigelig og tryk. Når børn bliver mødt af engagerede medarbejdere, der er i øjenhøjde med børnene, kender deres behov og følger deres spor, føler børnene sig trygge og klar til at gribe dagen.

Læring sker både gennem guidning, ved at eksperimentere og gennem de mange rutiner, der er i løbet af dagen. Man har tidligere ikke tillagt rutinerne i hverdagen den store betydning; men forskning har vist, at særligt i rutinerne finder børn ro grundet den tryk og forudsigelighed, de skaber i hverdagen, og her er der et stort læringspotentiale.

Når vi skal lære ting, begår vi fejl; og der skal være plads til at man kan prøve igen – øve sig – plejer vi at sige. Når man øver sig, har man ikke tillært sig færdigheden endnu; og i øve perioden, må man fejle mange gange.

Det er altid medarbejdernes ansvar at skabe et trygt og udviklende læringsmiljø, hvor børnene får mulighed for mangeartede oplevelser og erfaringer. Pædagogen er rollemodel for barnets læring og skal ved sin indsigt i børnenes udvikling kunne guide og sætte ord på de intentioner barnet måtte have.

Børnefællesskaber

Børnene indgår i fællesskaber, som vi på forhånd har defineret for dem ved at placere dem i grupper på deres stuer. De fællesskaber giver børnene tryghed og en overskuelig base at udvikle sig ud fra.

Pædagogerne kender børnene og vurderer, hvornår de er klar til at indgå i andre fællesskaber; måske med nabostuen når døren dertil åbnes. Vi arbejder desuden etagevis og sammen med alle vuggestuegrupperne både til fællessang og motorik.

I Coronatiden har disse større fællesskaber ikke været mulige. Vi har tydeligt kunne mærke på både børn og medarbejdere, hvor stort et savn den for form fællesskab har været. Når børnene er vant til at dørene åbnes og de ser medarbejdere fra nabostuen/etagen, bliver de trygge ved andre end deres helt nære stuepædagoger. Det gør, at vi i højere grad kan sætte andre medarbejdere ind, når der indimellem er behov for det fx ved sygdom. Det gør også, at vi danner fællesskaber i form af aktiviteter på tværs af grupperne og kan tage på fælles ture mm.

Vi er glade for, at restriktionerne er lempede, så vi i højere grad kan genoptage den del af vores pædagogik.

Når vi arbejder med fællesskaber er der blik både for det enkelte individ og for hele gruppen. Der er bøn det falder let at indgå i fællesskab med andre, og børn der skal have mere hjælp for at kunne opnå den kompetence. Når medarbejderne har et godt kendskab til og blik for børnenes person lighed og udvikling, ved de også, hvem, der skal have hvilken form for hjælp.

I arbejdet med fællesskaber er det vigtigt at have for øje, at børn også kan have brug for at trække sig - og det vil nærværende pædagoger være opmærksomme på og lære børnene, at det er helt acceptabelt.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Læringsmiljø og læringsrum

Vi arbejder med pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børnenes udvikling og læring dagen igennem.

Vi arbejder med fællesskaber med hele børnegruppen, fordi det over tid udvikler en evne til at kunne rumme flere, vente på tur og modtage beskeder.

Meget ofte deler vi børnene op i mindre grupper, fordi vi ved fra forskning, at det i højere grad er med til at styrke det enkelte barns kompetencer, giver ro, en høj grad af nærvær og overskuelighed.

Vi er meget opmærksomme på vigtigheden af rutiner, og den læring der sker i rutinerne dagen igennem. Vi kan vælge forskellige rutiner på skift, som vi giver ekstra opmærksomhed i en periode (fx selvhjulpenhed og koncentration i garderoben).

Vi arbejder ligeledes meget bevidst med læringsrum. Vi deler vores grupperum op i zoner, hvor der er skærmet af til det store grupperum med reoler, skærme og danner på den måde ”rum i rummet”

De medfører mere ro og uforstyrret leg for børnene. De giver en højere grad af overskuelighed, når bilerne, dukkerne og køkkentingene er samlet i et hjørne; og samtidig viser forskning, at det giver børnene en større lyst til at gå i gang med en leg, udover at det hjælper de børn, der kan have svært ved at komme i gang med en leg.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

En forudsætning for trivsel og læring hos et barn er et nært samarbejde med forældrene. Forældre kender deres barn bedst – og er dermed ”eksperten”

Vi er professionelle og ”eksperter” på børns udvikling generelt og er vant til at arbejde på alle udviklingsområder og meget med relationelle kompetencer.

Når vi møder forældrene første gang, er det vigtigt for os at være nærværende og nysgerrige på netop deres barn, dets udvikling, vaner og familiens liv.

Vi tager mange individuelle hensyn - i det omfang det kan lade sig gøre – og indpasser barnets rytme, når det begynder i vuggestuen i hverdagen. Vi aftaler individuelle indkøringer, da det er forskelligt fra det enkelte barn og familie, hvordan deres forudsætninger er for et liv i et dagtilbud.

Vi vægter den daglige dialog højt, da vi mener det er i det personlige møde mellem mennesker, dialogen får de bedste vilkår.

Når det er sagt har vi nu i 1½ år måtte gøre tingene på en anden måde grundet de mange restriktioner, der har været i forbindelse med Corona virus. Det har vist os, at også andre former for daglig kontakt kan udfylde behovet for informationer. Vi foretrækker stadig den daglige dialog; men det har vist sig, at vi også kan få fortalt om hverdagen på kortere tid. Børnene er også en lang periode blevet hentet over en længere tidsperiode, hvilket har betydet tid til dialog på andre tidspunkter af dagen.

Vi har derudover udvidet vores skriftlige informationer med mange procent. Medarbejderne er blevet bedre og bedre – og betydeligt mere skarpe på, at sætte beskrivelserne af hverdagen ind i et større perspektiv med mange oplysninger om, hvordan hverdagens indhold hænger sammen med læreplanstemaerne. Der er billeder og videoer til at understøtte beskrivelserne; og forældrene er meget glade for det nye tiltag.

Vi afholder samtaler med forældrene inden børnene begynder både i vuggestuen og børnehaven. Der følges op i form af en ”statussamtale” cirka 3 måneder efter barnet er begyndt.

Derudover har vi i børnehaven en samtale i efteråret, inden barnet skal begynde i skole. Der tilbydes løbende samtaler, og som forældre kan man altid aftale tid til en samtale, såfremt man har behov for det.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi er opmærksomme på at vores læringsmiljøer altid er for alle børn og er baseret på faglige pædagogisk tilrettelæggelse.

Vi anvender det pædagogiske redskab ”Skema til handling” forud for aktiviteter og forløb, og vi justerer og evaluerer løbene processerne. Vi ser efter tegn hos børnene undervejs. Tilrettelæggelsen af læringsmiljøet foregår altid med henblik på at fremme trivsel, udvikling, og læring i et trygt og inspirerende miljø, der tager hensyn til børnegruppens alder og sammensætning.

Vi er målrettede og bevidste om at skabe mindre børnegrupper for derigennem at få de bedst mulige betingelser for det enkelte barn, såvel inde som ude. Vi arbejder i mindre læringsmiljøer hvor børn i udsatte positioner, får gode oplevelser med det at indgå i et fællesskab.

Vi tilrettelægger mindre læringsmiljøer, der kan rumme og understøtte børn i udsatte positioner. Børn i udsatte positioner deltager i små fællesskaber, med vokseninitieret guidning. Der arbejdes med, at vi kan tilpasse aktiviteter, så der bliver deltagelsesmuligheder for alle børn

Børnene deltager ikke nødvendigvis på samme måde, men ved at de har mulighed for deltagelse på forskellige vis. Allerede i planlægningen, tager vi højde for at kunne ændre på aktiviteten undervejs, fordi vi kender børnene og deres formåen i forskellige sammenhæng.

Vi er opmærksomme på at vuggestuebørn har brug for meget forudsigelighed og genkendelighed gennem dagen. I trygge rammer udfordrer vi børnene i deres hverdag og arbejder med at guide dem til deres nærmeste udviklingszone.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Storbørnsgruppe i Louis Petersens Børnegård

Storbørnsprojekt har været en del af vores pædagogik gennem mange år. Baggrunden for at starte projektet var et ønske om større fokus på børnenes udvikling og skoleparathed. Det er hen over årene blevet et fokusområde i Frederiksberg Kommune, og er nu en del af læreplanen.

Vi har fra august 2022 lavet en ny struktur, hvor vi har en fast storbørnsgruppe. Børnene der skal i skole flyttes i maj måned til storbørnsgruppen.

Det har vi gjort for at styrke arbejdet med at forberede børnene på den næste fase i deres liv, og får at vi i højere grad kan styrke de kompetencer, vi ved er vigtige i forhold til skolestart.

Fra starten af det sidste år, har vi fastlagt et "skelet" af aktiviteter. Børnene er selv hvert år med til at bestemme selve indholdet. Det er en del af vores pædagogik, at man som barn skal have indflydelse på sin hverdag og bidrage med de kompetencer, man er i besiddelse af på det givne tidspunkt. Derfor planlægges indholdet i de enkelte projektdele med de aktuelle børn i dialog med pædagogerne.

På den måde bliver børnene en del af en demokratisk proces, hvor de lærer at formulere deres egne ideer og ønsker; og samtidig lærer de, at det at blive hørt ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at man får det lige som man havde tænkt sig; men at man har været bidragende til processen.

I projektet er der særlig fokus på at udvikle kompetencer indenfor:

- Personlig udvikling herunder det at kunne mestre mange skift, at kunne indgå i en kompleks hverdag, være selvhjulpne og være trænet i trafiksikkerhed. Børnene skal øve sig i selv at klare toiletbesøg, tage tøj af og på, lyne lynlåse, binde snøreband og knappe knapper. De skal lære at kunne genkende deres egne ting (jakke, sko, støvler, taske m.m.), som er utrolig vigtig, når man står på en SFO med 300 andre børn, og ikke har en pædagog eller en mor og far indenfor rækkevidde. Lige inden de holder op i børnehaven, kommer de til "eksamen", hvor de gerne skal "bestå". Vi opfordrer forældrene til at øve med børnene derhjemme. En af aktiviteterne, hvor det kræver en del af børnene er Luciaoptog.
- Luciaoptog
Hvert år den 13. december er der Luciaoptog i børnehaven med morgenmad. Børnene møder kl. 8.00 og bliver iført deres Luciadragter. Kl. 8.30 låser vi alle døre, slukker lyset, og børnene går gennem institutionen syngende Luciasangen. Inden frokost går børnene Lucia i vuggestuen og om eftermiddagen får beboerne på Østervangs Plejehjem besøg. Der øves på sangen i ugerne op til, og børnene får sangen med hjem, så I også kan øve hjemme.

At skulle gå efter hinanden på række, imens man synger og samtidig skal blive på sin plads i rækken, imens ens forældre og søskende sidder og ser på kræver mestring af en del kompetencer. Langt de fleste klarer det meget fint; og samtidig giver det os blik for, hvem, der måske skal arbejdes lidt ekstra med, alt efter hvilke tegn, vi ser.

- Sociale kompetencer med særlig fokus på kammeratskab, evnen til at kunne rumme andre børns følelser og behov, kunne give udtryk for egne følelser og behov, og kunne udsette sine egne behov. Her er der særlig fokus på konfliktløsning.
- Kulturelle udtryksformer hvor vi besøger et kunstmuseum med underviser. Børnene tegner, maler, laver figurer i forskellige materialer, laver selvportrætter og afslutter med en fernisering. Derudover veksles der mellem musikforståelse og drama i form af teaterforestilling. Projektet afsluttes med en fernisering, hvor børnene lærer at gå stille rundt med deres forældre og se på alle kunstværker og vise det frem, de har lavet og kan forklare om processerne.
- Krop og bevægelse.
Vi arbejder med krop og bevægelse i hverdagen både indendørs i vores motorikrum (i kælderens), på vores store legeplads samt på ture i nærområdet og ture i skoven.

Vi afslutter året med et besøg på Conditorie La Glace, hvor ejeren Marianne Kolos Stagetorn fortæller om stedets historie og kager. Børnene får herefter lov til at vælge et stykke lagkage (eller anden kage) til deres kop chokolade.

Dette besøg giver børnene indblik i en fin gammel dansk kultur, og lærer dem at her gælder der andre regler end fx på Mac Donalds.

Den sidste del af afslutningen er en fest for børnene, hvor vi spiser og danser sammen. Forældre og søskende inviteres til senere på aftenen, hvor der er taler og diplomoverrækkelse samt et lille glas eller en kop kaffe.

Derudover arbejder vi i hele projektet fra efteråret med, hvordan det er at gå i skole. Vi besøger Skolen på Duevej (Distriktsskolen) og deres SFO. Vi drøfter, hvordan det er at gå i skole, og hvad der er vigtigt at huske, og hvordan man får nye venner og vænner sig til nye rutiner.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I vores lokalmiljø ligger både parker og legepladser, som vi benytter i stor stil til ture med alle aldersgrupper.

Vi ligger lige op ad Frederiksberg Hospital. Grunden er et fantastisk sted at gå på tur. Der er mange små oaser, ”skovagtige steder” især for vuggestuebørnene, og vi er ofte på tur hertil.

Vi ligger meget tæt på Godthåb Bibliotek, hvor vi både låner bøger, har ophold med børnene i mindre grupper samt deltager i de arrangementer, biblioteket arrangerer.

Vi benytter os af ture til Zoo logisk Have, hvortil vi har årskort. De betyder, at vi kan tilpasse turene til de enkelte aldersgrupper og kun se få dyr, give os tid til at fordybe os og ikke skal hele Zoo igennem.

Vores nabo er et stort Plejehjem, med hvem vi gennem de sidste 25 år har haft et meget tæt samarbejde. Vi laver gymnastik med dem en gang om ugen med de mellemste børnehavenbørn, der kommer på Plejehjemmet i en lille gruppe på 4-6 børn.

De ældste børn går Luciaoptog i december måned på gangene og i deres Cafe`

Vi inviterer ind imellem de ældre til Fernisering af børnenes kunstværker, og vi har også ved flere lejligheder lånt Plejehjemmets festsal til Fernisering af børnenes kunstværker.

Corona virus har desværre i over et år sat dette samarbejde på pause. Vi håber, vi snart kan genoptage nogle af vores fælles traditioner.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fysiske børnemiljø

Den fysiske indretning betyder meget for børnenes trivsel og mulighed for lege og udvikle fantasi og venskaber. Det betyder noget for alle såvel børn som voksne, at man kommer til rum, der er indbydende, med en god indretning, hvor møblelementet og indretningen passer til de aktiviteter, der skal foregå i hverdagen, hvad det er legehjørner eller borde til måltider. Vi har hjul under stort set alt inventar og kan dermed hurtigt indrette rummenes læringsrum til at rumme helt andre aktiviteter.

Vi sikrer, at der er mulighed for mangfoldig udfoldelse både indendørs og udendørs.

Det psykiske børnemiljø

Det psykiske børnemiljø er det vigtigste i en daginstitution. Børn skal mødes af empatiske anerkendende, nærværende og omsorgsfulde voksne. Man skal som barn respekteres som det individ, man er. Man skal ses, høres og mødes med åbne arme, have indflydelse på sin hverdag og tages med på råd på de niveauer, der passer til ens alder.

Ovenstående er grundlæggende værdier i vores institution, og vi arbejder til stadighed på at sikre de opleves for alle i hverdagen.

Respekten for forskellighed er en forudsætning for at danne relationer mellem både børn og voksne. Vores fornemmeste opgave er at skabe en hverdag, der inkluderer alle og ser alle som medskabere af et fællesskab.

Æstetisk børnemiljø

I institutionen vægter vi æstetikken meget højt. Vi sørger for en høj vedligeholdelsesstandard, og reparerer ting, der går i stykker, har venlige lyse og hyggelige rum, har friske planter og blomster. Vi har små tæpper på gulvene, lamper, der lyser på legeområder og mange andre små ting, der bidrager til en hyggelig og rar atmosfære.

Billeder og tegninger børnene har malet/ tegnet rammes ind, eller hænges i klikrammer både i voksen og børnehøjde.

Ved fødselsdage og højtider gør vi meget ud af at dække fine borde. I dagligdagen ved måltiderne gør vi meget ud af, at maden præsenterer sig indbydende i pæne skåle og på fade.

Generelt gør vi meget ud af at købe ting i en ordentlig kvalitet, der til gengæld holder længe. Vi sørger for at legetøjet præsenteres indbydende, og bruger tid på at børnene skal lægge tingene på plads efter sig.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Barnets alsidige personlige udvikling

Børns personlige udvikling er afhængig af, at de mødes af engagerede voksne, der er lydhøre, medlevende, nærværende og anerkender barnet som et selvstændigt individ. Det er i samspil med omverdenen, at barnet danner betydningsfulde relationer til andre børn og voksne. Det er de voksnes opgave at skabe et miljø, hvor børnene føler sig værdsatte, bliver hørt, set og lærer at se sig selv som værdifulde deltagere i og som medskabere af et socialt og kulturelt fællesskab. Samtidig skal de erfare, at der i et fællesskab naturligt opstår konflikter med andre, som løses ved at

lære at mærke egne grænser, lære at sige til og fra og samtidig respektere og rumme andres følelser.

Vi ønsker at børns følelser skal respekteres og kunne rummes, hvad enten de er vrede, glade, jaloux, kede af det, bange, fjollede eller overstadige.

Vi ønsker at lære børnene at håndtere disse følelser. Det gælder både deres egne og andres følelser. De skal herigennem lære at respektere, at vi er forskellige og hvordan andre er forskellige fra dem selv.

Mål

- At børnene føler sig respekteret, som de personligheder de er
- At børnene føler, at de bidrager til fællesskabet med de kompetencer, de til enhver tid er i besiddelse af og på den måde er med til at præge deres hverdag
- At give plads til, at børnene udvikler deres identitet og udfolder sig som selvstændige, stærke og alsidige personer, der selv kan tage initiativ
- At lære at respektere andres behov og udvise respekt og rumme andre børn

Metoder

- Børnene får tid og rum til at udvikle deres egen identitet
- Vi respekterer barnet, som det er og ser det som unikt
- Børnene guides og udfordres på deres aktuelle niveau
- Vi støtter børnene i at sige til og fra

Aktiviteter

Vi støtter op om børnenes udvikling både sprogligt, motorisk, kreativt og emotionelt. Vi vil på den måde synliggøre det enkelte barns kvaliteter. Det enkelte barn skal opleve deres egne kvaliteter, og børnene skal opleve, at de alle bidrager med noget værdifuldt og er medskabere i fællesskabet.

Selvhjulpenhed

Helt fra begyndelsen i vuggestuen guides barnet til selv at spise, vælge pålæg, smøre brødet, øse mad op, hælde op i koppen og tage tøj på, når de skal på legepladsen og efter de har sovet til middag.

Senere hen udvides disse ting i børnehaven med at dække bord, selv skære mad ud, lyne lynlåse, knappe tøj, snøre sko og endelig inden man skal i skole selv klare toiletbesøg. Det er vigtigt, at børnene kontinuerligt stilles overfor nye opgaver i takt med, at de kan mestre de forskellige ting. Derfor er kommunikation med forældrene også her vigtig, så man i de enkelte hjem kan følge op på og understøtte arbejdet i institutionen.

Projekter

Vi laver små projekter ved, at tage udgangspunkt i den eksisterende børnegruppe. Vi tilpasser aktiviteter, projekter samt miljøet til de behov, der til enhver tid måtte være. Det betyder, at vi til stadighed evaluerer de pædagogiske metoder og vores aktiviteter. Vi har i børnehaven derfor blandt andet delt vores projektperioder op i to dele. Det betyder, at de mellemste børn har projekt i forårmånederne og de yngste børn i det tidlige efterår. De ældste børn (storbørnsgruppen) kører projekter fordelt over hele året i det sidste år inden de skal i skole.

Der er både projekter på tværs af hele huset, etageprojekter og projekter på de enkelte stuer. Dette sker både i vuggestue og børnehave.

Legen

Voksne er vigtige medspillere, når børnene skal lære at tackle de mange følelser, der er i et fællesskab. Gennem leg sikrer vi, at børnene har tid og ro til fordybelse. Børn kan lege i timevis med meget få midler. Vi kan blandt andet på vores koloni med børnehaven se, at sand, vand, småsten, pinde og muslingeskaller kan gøre det ud for alverdens ting.

Teater og rollespil

Andre metoder, der kan understøtte ovenstående, kan være teater og rollespil.

Teater kan både være det planlagte, hvor vi tager udgangspunkt i eksempelvis et eventyr. Det kan også være børnene selv, der forfatter stykket; måske med visse elementer fra kendte historier. Det spontane teater opstår typisk ved, at et par børn får nogle ideer til en leg, og pludselig har det udviklet sig til et teaterstykke. Der bliver fordelt roller, solgt billetter, publikum får anvist pladser og forestillingen kan tage sin begyndelse. Disse forestillinger har ofte pauser indlagt, da børnene lige skal korrigere på rollefordeling, lys eller måske på rekvisitter.

At lege teater giver plads til at gennemleve følelser på en anden måde. Man kan være bange, ond, klodset, fjollet, glad osv. Man kan være en anden end den man er, give sig hen i en anden rolle, og dermed lære noget om sig selv. På den måde kan man blive sig selv ved at være en anden. Dette gælder også for vuggestuebørn, hvor "forestillingerne" ofte opstår spontant.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Social udvikling

Sociale kompetencer udvikles gennem relationer og fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer. I forhold til omverden er udviklingen af de sociale kompetencer vigtige for ens evne til at indgå i fællesskaber som et nysgerrigt, skabende og bidragende menneske. Børn skal mødes med empati, og det er vigtigt, at barnet har voksne omkring sig, der er gode rollemødder.

Et barn med veludviklede sociale kompetencer vil i højere grad være i stand til at forstå og agere i omverdenen og mestre at bidrage til fællesskabet, indgå i forskellige sammenhænge med andre, acceptere andre og udvise empati og anerkendelse. Det vi med et bredere begreb betegner som livsduelighed.

Vi ønsker at børnene i samspil med hinanden og voksne skal skabe en hverdag, hvor de har lyst til at være nysgerrige, undersøgende og kan forholde sig kritisk. De skal lære at samarbejde med andre og deltage i demokratiske beslutningsprocesser.

Vores nye bygning er indrettet med henblik på, at der skal være et naturligt ”flow” igennem huset fra den ene afdeling til den anden.

Vi arbejder med både med overgange mellem vuggestueafdelingen og børnehaveafdelingen og med etagesamarbejde på tværs af de to aldersgrupper.

Der etableres fælles kasser med legetøj, der tages frem, når de to aldersgrupper mødes til fælles legedage.

Der laves sanglege på vores nye ”danseplads” på tværs af aldersgrupper.

Derudover arbejder vi videre med at besøge og genbesøge hinanden ved skift fra vuggestueafdelingen til børnehaveafdelingen.

Mål

- At børnene udvikler sig til at være empatiske mennesker, der formår at indgå i et samspil, hvor de føler, at de selv bidrager til fællesskabet samtidig med, at de giver plads for andre
- At støtte børn i at udvikle venskaber og nære relationer til andre
- At børnene oplever tryghed og tillid i deres relationer både til andre børn og voksne
- At alle mødes med respekt og anerkendelse
- At vi udvikler normer i institutionen, der gør at alle kan lide at være her og føler de hører til
- At børnene lærer at sætte grænser for sig selv og sige både til og fra
- At alle har respekt for, at vi er forskellige

Metoder

- Vi taler med børnene om, at vi er forskellige, har forskellige behov, og at der er plads til alle i fællesskabet
- Børnene øver sig i at vente på, at det er deres tur; både når vi skal lytte til hinanden, have tøj på, spise frokost og spille spil
- Sørger for at tilbyde aktiviteter, der udvikler børns venskaber
- Bruger de forskellige rum rundt i huset til fælles aktiviteter
- Laver lege på tværs af alder på vores legeplads

Aktiviteter

I vuggestuen

Vi skaber rammer for, at børnene kan lege uforstyrret. Når barnet viser interesse for et andet barn eller for flere andre børn, hjælper vi dem i gang med legen.

Det gør vi ved, at hjælpe barnet til verbalt at kontakte andre børn for enten at invitere til leg eller for at komme med i andres leg. Vi støtter barnet i at etablere en positiv kontakt.

Konfliktløsninger

At udvikle empati kræver en høj grad af støtte fra de voksnes side. Vi bruger meget tid på at gøre børnene i stand til at håndtere konflikter. Vi lærer dem, at konflikter altid vil opstå mellem mennesker, der skal indgå i et fællesskab.

I en konflikt skal barnet lære at fremføre sin version af det skete og samtidig formå at lytte til modpartens version. Vi er derfor meget opmærksomme på, når en konflikt er ved at udvikle sig. Vi giver børnene redskaber til at håndtere løsningen af konflikten.

Hvornår vi griber ind og støtter dem afhænger meget af børnenes alder. Små børn kan slet ikke mestre det, at skulle lytte til en anden, hvis man først er blevet uvenner over et stykke legetøj.

Derfor går vi ind og hjælper dem ved at guide dem igennem. Vi siger måske: "Hold da op, hvor blev I to vrede på hinanden, hvad skete der? "

I begyndelsen råber de i munden på hinanden. Efterhånden lærer de, at de en ad gangen må fremføre deres oplevelser, mens den anden lytter. De lærer at mærke, hvad de selv føler, udtrykker det og bagefter lytter til den anden. Det næste trin er, at man sammen finder en løsning. Det kan indimellem være starten til en ny konflikt. Konflikter er meget udviklende og en vigtig del af det at blive livsduelig.

Efterhånden som børnene bliver ældre, bliver de langsomt i stand til at håndtere små konflikter og finde løsninger på, hvordan deres leg kan fortsætte. Det afhænger af graden af modenhed. Det, at være en del af et fællesskab, kræver også, at man indimellem må tilsidesætte/udsætte sine egne behov og ønsker. Det udvikles efterhånden, som man bliver ældre; allerbedst når man får hjælp til det.

Være en god kammerat

En god kammerat er en, der møder en med respekt, der vil hjælpe en i forskellige situationer, trøste en hvis man har brug for det, og i det hele taget betragter en som en vigtig del af det fællesskab, vi er i vores institution.

Hvis man er ny kræver det yderligere omsorg, så man kan blive en del af det fællesskab, man endnu ikke kender. Vi har i mange år arbejdet meget bevidst med mobning og venskaber mellem børnene.

Vi lærer derfor børnene, at når man er ny (det gælder både, når man kommer fra vuggestuen og i vores skovbørnehave), skal man have ekstra hjælp til at lære alt det nye at kende. Man skal have hjælp til at lære den fysiske indretning at kende (hvor var det nu man kunne drikke vand, hvor er tegnepapiret, tapen), hjælp til at lære normer og regler (hvad må man, hvad må man ikke) og endelig hjælp til at lære de andre børn og voksne at kende. På den måde kommer de nye børn hurtigere ind i gruppen, og de børn, der allerede går i institutionen, lærer at vise omsorg, respekt og empati.

Projekter

At arbejde i projekter er ligeledes noget af det, der udvikler børns sociale kompetencer. Projekter foregår netop sammen med andre i et fællesskab og med et bestemt formål. Det kan både være med jævnaldrende, det kan være blandet alder, med børn fra ens egen stue eller med børn fra andre stuer.

Nogle projekter kan have karakter af, både at foregå i grupper og individuelt. I begge tilfælde må børnene afpasse sig efter hele gruppen. De lærer at vente til det bliver deres tur. De lærer meget af hinanden, og de spørger ofte: "Hvordan gjorde du?"

Et usikkert og tilbageholdende barn kan blive revet med af de andres iver, så det tør noget, som det ellers ikke troede, det turde. Barnet oplever, at det ikke er så farligt endda. Der er ikke to børn, der er ens i deres kreativitet, og det skal de heller ikke være. Barnet skal vide, at der ikke er en facitliste i kreative udfoldelser, men at hvert menneske er unikt.

Det gode måltid

Frokost måltidet i en daginstitution er et dagligt tilbagevendende møde mellem børn og børn, og børn og voksne. Måltidet må ses som både kompliceret og nuanceret. Måltidet rummer så mange muligheder for udvikling af både egne og sociale kompetencer og er endnu et af de steder, hvor det er relevant at lægge et læringsperspektiv på et enkelt dagligdagsritual.

Det er her, den enkelte kan lære noget om varieret kost, smage forskellige ting, lære at vente til det bliver ens tur (når man skal hælde vand/mælk op, tage servietter, få ting serveret). Det er her man kan blive hørt, bruge sit sprog, lære at lytte til andre, hygge sig og i det hele taget få et tidspunkt med ro omkring sig.

Måltidet er også det sted man indgår i tætte relationer med andre. Her har man fælles ritualer og lærer noget om normer ved at sidde ved et fælles bord.

Læs mere om måltidet på vores hjemmeside.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Kommunikation og sprog

Sproget er en forudsætning for at kunne udtrykke sig og kommunikere med andre. Vi lever i et videns samfund, hvor det er vigtigt at mestre sproget. Sproget er middel til tænkning, problemløsning og planlægning.

Børn har mange forskellige sprog. Det er ikke kun det verbale sprog, der skal styrkes i deres udviklingsproces. Kropssprog, billedsprog, tegnsprog og børns eget interne sprog er noget af det, vi som voksne skal understøtte ud over tale- og skriftsproget.

Det er vores ønske, at børnene i løbet af deres tid i institutionen styrkes i at mestre kommunikation og sprog i en sådan grad, at de bliver i stand til selv at være en aktiv del af den socialisering, der foregår i en daginstitution.

Børnene har derfor i mødet med voksne brug for at blive lyttet til, mødt med forståelse og anerkendelse af de følelser, de giver udtryk for. Vi er derfor opmærksomme på, at vi er både rollemodeller og vigtige sparringspartnere, når barnet vil meddele sig til omverden.

Børn skal være omgivet af gode sprogmodeller ikke kun i deres institution. Derfor er det vigtigt, at forældre forstår vigtigheden af og påtager sig den nødvendige sprogstimulering, der er fundamental i barnets sproglige udvikling. Det gøres ved at samtale meget med barnet, forklare ords betydning, give børn nye ord og begreber samt synge, lave rim og remser og læse for barnet.

Vi har dialogisk læsning for de 0-2 årige. Det foregår i mindre grupper med 3-4 børn. Der udstilles bøger og andre ting, der kan inspirere til samtale med børnene på vores billedhylder rundt om i institutioner.

Hos de 3-6 årige foregår det via ordbilleder på ting rundt om i huset, i samlinger med vægt på begrebslæring, ved at samle ord i sprogkasser og ved rim og remser. Derudover ønsker vi at indrette et minibibliotek i stueetagen, hvor der er ro til fordybelse, hvor man som forældre kan gå forbi sammen med sit barn på vej hjem og hente inspiration til læsning af bøger, måske låne bøger med hjem samt andre ting, vi kan blive inspireret af ved deltagelse i Kommunens Samskabelsesprojekt om Mini- Biblioteker.

Mål

- At sikre børnene mulighed for at udvikle deres sprog gennem hverdagens aktiviteter
- At give dem redskaber til at kommunikere med andre
- At støtte børnene i at udvikle deres nysgerrighed i forhold til skriftsprog, bogstaver tegn, tal og symboler
- At børnene bliver i stand til at løse konflikter via sproglig kommunikation
- At børnene har adgang til at bruge forskellige kommunikationsmidler, herunder muligheden for at arbejde med IT (foregår mest i børnehaven).

Når konflikter opstår mellem børn, søger de ofte hjælp hos voksne. Det er vigtigt ikke at "overrule" børnene, men prøve at forstå konflikten og via samtale præsentere dem for konfliktløsningsmodeller. (Se afsnit om konfliktløsning side 10)

Ligeledes er det vigtigt, at børnene lærer at læse hinandens kropssprog og lærer både verbalt og kropsligt at give udtryk for deres egne følelser.

Metoder

- Sætte ord på ting og italesætte hverdagens handlinger
- Stimulere barnets begrebsverden (f.eks. over/under, foran/bagved)
- Højtlesning, syng, sanglege, rim og remser, spille spil
- Benytte synlige skriftsymboler i huset
- Præsentere barnet for forskellige sprogstimuli via musik, bøger, IT

Aktiviteter

Samlinger

I vuggestuen er samlingen starten på dagen sammen på stuen. Her får børnene frugt, der bliver sunget sange, man taler om mange forskellige ting, børnene fortæller hinanden om oplevelser og lærer at lytte til hinanden. Det er et tilbagevendende trykt tidspunkt inden børnene kommer på legepladsen.

Mandag morgen har vuggestuen fællessang for hele vuggestuen. Dette sker for at lære hinanden at kende på tværs af stuerne/etagerne og opnå en fællesskabsfølelse.

Samlingen i børnehaven foregår inden frokost. Her bruges samlingen ligesom som i vuggestuen til, at det enkelte barn i trygge rammer frit kan fortælle om dets oplevelser. Børnene lærer i høj grad at lytte til hinanden, at forklare et hændelsesforløb, at kommentere andre børns oplevelser, og de oplever at der bliver lyttet til dem.

Samlingen bliver også brugt til at tale om årstider, måneder, ugedage, vejret og dagligdags ting, som rører sig i institutionen.

Selve indholdet, formen og længden af samlingerne varierer alt efter børnenes alder, børnegruppens sammensætning og aktuelle interesser.

Historielæsning, fortællinger, sange, rim og remser

I både vuggestuen og børnehaven er vi glade for bøger og musik. Vi læser højt i løbet af dagen. Nogle gange kan det være i den store børnegruppe, andre gange i mindre børnegrupper, til samlinger, og vi digter selv historier. I vuggestuen er det vigtigt med mange gentagelser og genkendelighed, der er med til at udvikle børnenes sprog. I børnehaven bryder børnene tit ind for at komme med forståelsesspørgsmål. Vi taler om teksten og ords betydning. Vi taler også om sproget og ord, der udtales ens, men betyder noget forskelligt. Højtlesning bruges i høj grad til at udvide børnenes begrebsverden, ordforråd og fantasi, og der er altid bøger til rådighed.

Vi fortæller ligeledes historier. Enten som genfortællinger af allerede kendte historier eller historier, vi selv digter. Når vi selv digter, er børnene med og det skærper deres opmærksomhed betydeligt; og nogle sidder nærmest på spring for at få lov til at komme med deres bidrag.

Vi oplever, at børnene og især sprogligt svagere børn, har gavn af sange, rim/remser og ordlege. Når vi synger sammen, finder en rytme og tilføjer bevægelser til sangene, kan alle følge med. I ordlege, rim og remser, hvor humor er en fast del, er det legalt at tage sproglige chancer, blotte sig og grine sammen af alt det, der kan komme ud af leg med ord.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen krop af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Krop, sanser og bevægelse

Der har gennem de seneste år udviklet sig flere og flere livsstilssygdomme grundet for lidt motion og forkert kost. Det er ikke blot et problem for voksne, men også for børn. Der er set en markant stigning af antallet af overvægtige børn ved skolestart.

Der er en tendens til, at vi har fjernet mange af de hverdagsbevægelser, der tidligere var en naturlig del af en families liv. Vi kører mere i bil og travlhed i hverdagen gør, at vi glemmer at børnenes motoriske udvikling styrkes, når de selv går. Tidligere blev børn i højere grad opdraget til at hjælpe til i hjemmet. Det er en god ide, at børn er med til at dække bord, tage ud af bordet, rydde op på deres værelser og hjælpe til med madlavning. Det vigtigt at få gode vaner om kost og motion ”ind med modermælken”: Det er ofte små justeringer i hverdagen, der gør en stor forskel; såsom selv at gå op ad trapper, selv hente sine ting, lægge ting på plads efter sig og tage sit tøj på.

Ved at få viden og indsigt i hvordan kroppen fungerer, dens styrke, muligheder og hvad den betyder for sundhed og velvære, får børnene også mulighed for at få indsigt i sig selv og andre mennesker.

Mål

- At børnene skal føle glæde ved og accept af deres krop. De skal føle glæde ved at bevæge sig og lyst til at udforske deres krops formåen
- At børnene ved at bevæge sig sammen med andre føler et større socialt fællesskab og en samhørighed

- At give børnene kendskab til kroppens grundlæggende funktioner og støtte dem i at udvikle forståelse og respekt for egen og andres kropslighed
- At sikre børnenes fysiske sundhed ved at have fokus på ernæring, hygiejne og en aktiv livsstil

I institutionen er der mangfoldige rammer og muligheder for at udfordre børnene til at bevæge sig. Vi ønsker, at de skal have lyst til at udforske omgivelserne og indimellem overskride deres grænser. De erfarer hermed, at deres krop hele tiden udvikler sig i takt med det, de nu tør.

Metoder

- Tale om kroppen og dens funktioner
- Bruge legepladsen, hvor børnenes motorik og sanser udfordres
- Bruge parker og legepladser i nærmiljøet
- Tage på ture i Skovbørnehaven i Rude Skov
- Planlægge aktiviteter med fokus på motorisk udvikling og bevægelse
- Bruge vores motorikrum og udvikle børnenes fysiske formåen
- Tale om maden vi spiser og give børnene kendskab til kroppens behov
- Tale om hygiejne i hverdagen

Aktiviteter

Udendørs aktiviteter

Legepladsen er fælles med områdeinddeling, hvor vuggestuen på et af områderne kan være med de yngste vuggestuebørn.

Dette giver mulighed for at kroppen udfordres på mange planer. Børnene kører på balancecykler og små motorcykler, der bruges til at køre op og ned ad bakken. Der leges gemme- og fangeleg, børnene går på line og får øvet balancen, og i sandkassen øves grov- og finmotorik, når der skal skovles sand op i en spand eller samles et lille blad op til pynt til kagen.

Resten af legepladsen byder i det daglige på mange muligheder og udfordringer for børnene. I sommeren 2017 renoveres legepladsen med havet som, der matcher stuerne nye navne. En del af legepladsen bliver som et ocean med en øde ø, man kan komme i land på med sejlskibet, man kan ride på delfiner, vippe på tømmerflåder, rutsje i havet fra fyrtårnet, klatre på drivtømmer, kravle på hvalernes ryg, lege med vand, gynges på gynger ud over havet, spille på xylofon og gå på balancebomme på græsset, lege med sand i legehuse, spille bold på boldbanen og lave snobrød på bålpladsen. Det kan afsluttes med en sving – om på dansepladsen.

På græsplænen leges der masser af lege med tæpper, bygges huler og der leges forskellige tag-fatlege. I klatrestativerne er der mange udfordringer med klatretøve, brandmandsstang og forskellige rutsjebaner.

Vandlege

Vi har en udendørs vandpost, som tændes om sommeren.

Vi vil i år tage vandet som element med i flere allerede eksisterende lege. Det kunne være at lave "benzindunke" til at sætte bag på cyklerne, så børnene kan se "hvor langt en mooncar kører på literen" I forhold til genbrug kunne man male mønstre og bogstaver med vand i en tom plastikflaske fra opvaskemiddel; eller sprøjte på hinanden, når det er rigtig varmt. Mulighederne er utallige, så tiden vil vise, hvad der ellers dukker op af gode ideer.

Vi har i kælderen indrettet et motorikrum, der er bygget op med redskaber fra firmaet IBOMO (Intelligent Body Movement). Systemet er udviklet på baggrund af mange års forskning omkring betydningen af en stærk fysik, der sikrer en optimal udvikling hos børn. Forskning viser bl.a. at en stærk fysik, har betydning for børns evner til at tilegne sig viden.

Alle i institutionen bruger motorikrummet på skift. Der bygges baner, klatres i ringe, rulles i plastikhjul og udfordringerne tilpasses børnenes udvikling. Der er en plan for, hvem der har rummet de enkelte dage. De næste par år, hvor vi har ekstra fokus på overgang fra vuggestue til børnehave, vil vi arbejde hen imod at lave ting i motorikrummet sammen.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur"

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Skoven

Vi har en skovbørnehaven i Louis P. De er afsted hver dag fra mandag til torsdag og om fredagen er de hjemme i Louis P. På de fredage skiftes de andre børnehavegrupper til at tage bussen op til Rude Skov i Birkerød.

Vi har på den måde et fast element af natur, vi vender tilbage til gang på gang. Vi kan følge årstidernes skiften tilpasse aktiviteterne, bruge skoven som læringsrum og give børn en dannelse, der medfører respekt for naturen, og en nysgerrighed, som vi lægger stor vægt på at understøtte.

Udeliv

Vores børn er ude hver dag; med mindre, der er spejlglat på legepladsen eller det stormer meget.

Vi har en kæmpestor legeplads med mange forskellige muligheder og elementer. Der er forskellige redskaber, der udfordrer børnene motorisk, sandkasse, gynger, legehuse, boldbane og bålplads.

Vi har plancher ophængt rundt om på hegnene, der viser forskellige bevægelseslege, insekter, man kan finde og blomster, som børnene selv har været med til at så kan findes i blomsterkasserne om sommeren.

Science

Vi laver mange ting med børnene, der understøtter deres nysgerrighed og viden om forskellige elementer. Vi laver forsøg med mange ting, der kan understøtte erfaringer med "fysisk i børnehøjde" Vi arbejder med alle sanser, farvelære, vand, vægt og rumfang.

Derudover er vi opmærksomme på den begyndende matematiske opmærksomhed, så vi tæller mange ting i løbet af dagen; børn, legetøj, bøger med tal, trapper vi går på mm.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden"

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi,

kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Kultur, æstetik og fællesskab

Begrebet kultur er både stort og rummeligt. Der er kulturen i vort land, kulturen i ens kommune, i ens familie, i ens skole og i ens daginstitution. Overalt i menneskers berøringsflade møder man kulturen i en eller anden form. Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til den verden, vi lever i.

Børnekultur er et begreb som rummer al kultur for, med og af børn.

Kulturen for børn er noget vi som voksne har skabt, og den er næsten altid dannelsesorienteret (bøger, film, teater, spil og noget legetøj).

Kulturen med børn er der, hvor vi sammen med børnene via forskellige udtryksformer skaber både ramme, indhold og oplevelse (teater, udklædning, udstillinger, kunst, lege, historiefortællinger).

Kultur af børn er den kultur, børn skaber sammen, og som voksne ikke er en del af. I en daginstitution kan det undertiden udvikle sig til mønstre, som "nedarves" gennem flere generationer af børn (rim, remser, fortællinger, lege, sprog m. m.)

Institutionen skal være et sted, hvor barnet kan opleve at være den skabende gennem det at arbejde med forskellige materialer og søge forskellige udfordringer. Vi må som personale give børnene den tryghed til at turde udtrykke sig og udfordre det sanselige og kreative. Det er vores erfaring, at når børn udfordres, er det vigtigt med kendte og trygge rammer, og at der er en vis grad af genkendelighed og forforståelse. Det vil sige, at vi spiller teater i vores motorikrum i stedet for at leje en teater sal, hvor de ikke kender omgivelserne.

Vi skal med vores viden og iagttagelser være opmærksomme på, hvad det enkelte barns erfaring, interesse, svage og stærke sider er, for at finde ud af hvilke udfordringer, der kan stilles.

Mål:

- At skabe og fastholde en institutionskultur, der er præget af tolerance, åbenhed og gensidig respekt
- At skabe en hverdag, hvor børn inspireres til og støttes i at eksperimentere med mange forskellige udtryksformer og derigennem får udviklet deres fantasi og kreativitet
- At sikre, at børn får lejlighed til at deltage i kulturelle traditioner og kunstneriske tilbud

Børnene skal gennem traditioner få kendskab til og viden om vores egen kultur og værdier. Vi ønsker, med udgangspunkt i det kendskab børnene har til vores egen kultur, også at give dem kendskab til og viden om andre kulturer.

Vi vil vælge at give børnene kendskab til nogle af de kulturer, vi allerede er i berøring med via de forældre, der kommer fra andre lande. Det børnene skal stifte bekendtskab med skal være ting, som de har forudsætninger for at forstå. Vi vil i samarbejde med de pågældende forældre beslutte, hvad vi skal berige børnene med af informationer og oplevelser.

Metoder

- Markere årets gang og traditioner (fastelavn, påske, sommerfest, Halloween, jul)
- Give børnene kendskab til forskellige materialer og inspirere dem ved at have en del af disse stående fremme
- Arbejde med forskellige udtryksformer (kunst, teater, eventyr, sanglege)
- Samarbejde med lokalområdet (f. eks Plejehjemmet Østervang)
- Benytte både lokale tilbud og byens tilbud om teater, musik, dans, museer, arkitektur og udstillinger

Aktiviteter

Traditioner

Vi har året igennem en del traditioner, som går mange år tilbage i dansk institutionskultur.

I vuggestuen slår vi er der udvidet fællessang til fastelavn, hvor der synges sange om alle de figurer, børnene er klædt ud som. Tønden "synges ned fra loftet", og der er "sunde godter" i" (fx rosinepakker eller andet tørret frugt).

Til påske holder vi påskefrokost på stuerne. De ældste børn sår karse og synger påske sange. Til jul kommer Julemanden på besøg en formiddag med "godteposer" til børnene. Denne formiddag danser vi også om juletræet og synger. Der holdes også julefest med forældre og søskende, hvor der er små boder på legepladsen. Festen holdes for hele huset på en gang.

I børnehaven holder vi også fastelavn, hvor vi slår katten af tønden.

Til påske laver vi påsketing, triller æg, gemmer æg og spiser påskefrokost.

Til jul er der nisser, gavfremstilling og julefest i den helt store stil.

Alle disse traditioner er noget børnene genkender og ser frem til. Selve formen udvikler sig i takt med samfundets udvikling, men traditionerne er meget gamle.

En tradition der er nyere for os, er at vi i børnehaven holder Halloween. Det forbinder de fleste med en amerikansk skik, men det er faktisk en gammel keltisk skik, som undervejs har taget en anden form. Det er en fest hvor mørke, uhygge og mange forskellige væsner er en fast bestanddel. På den måde kan børnene opleve andre kulturers traditioner, og samtidig kan vi som personale lære dem, at uhyggelige ting ikke nødvendigvis er farlige. Når børn oplever nye ting, er det mindre udfordrende, når de gør det med kendte voksne, de er trygge ved og i et miljø, de kender.

Materialer og redskaber

I vuggestuen sættes legetøjet frem på forskellige måder til inspiration til nye lege. De voksne er rollemodeller og støtter børnenes udvikling ved at deltage i legene og trække sig tilbage, når legen er i gang. Kreative materialer tages frem, når der er tale om aktiviteter for mindre grupper, hvor de voksne kan støtte og vejlede.

I børnehaven har vi så mange materialer, som det nu kan lade sig gøre stående fremme frit tilgængelige og til inspiration for børnenes udfoldelse. Det er vigtigt, at børnene kan se, hvad der er af muligheder, og med støtte fra voksne få hjælp til at skabe ting. Det er de voksnes opgave at støtte og hjælpe børnene og lære dem forskellige teknikker at kende.

Ved at arbejde med mange forskellige materialer så som pap, papir, papmaché, stof, træ, sten, ler, trylledej, maling, farver, tusser, oliekriddt, lim, sakse og pensler vil børnene få udvidet deres kendskab til materialer og teknikker og dermed deres kreativitet.

Projekter i vuggestuen og børnehaven

Igennem de projekter vi laver med børnene, får de et bredt kendskab til forskellige Ved at arbejde med mange forskellige materialer så som pap, papir, papmaché, stof, træ, sten, ler, trylledej, maling, farver, tusser, oliekriddt, lim, sakse og pensler vil børnene få udvidet deres kendskab til materialer og teknikker og dermed deres kreativitet.

Projekter i vuggestuen og børnehaven

Igennem de projekter vi laver med børnene, får de et bredt kendskab til forskellige arbejdsmetoder og udtryksformer.

Børnene inddrages i hele processen med at vælge, hvordan der skal arbejdes med deres tema. Temaerne er fundet ved i dagligdagen at "samle spor" hos børnene inspireret af den italienske pædagogik "Den integrerende Baggrund".

I projekterne er der i høj grad ro til fordybelse. Med en mindre gruppe børn er der tid til, at den enkelte i højere grad kan udfolde sig. Her bliver hele institutionen og dens udeareal i høj grad medinddraget, så alle udtryksformer- også de vilde og dem, der kræver mudder og vand kan udleves. I projekterne arbejdes der også med teater, sang, kunst, udstillinger, café, madlavning og meget andet.

Der er ofte lokale tilbud i Frederiksberg Kommune, som vi benytter os af. Det kan være arrangementer på Bibliotekerne, i teater, biograf, børnejazz, udstillinger af kunst m. m.

Vuggestuen og børnehaven planlægger vi at arbejde sammen i projektperioder.

I et forløb arbejder de ældste vuggestuebørn og de yngste børnehavebørn sammen om fx. kunst.

Evalueringsskulturr

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsskulturr i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskulturr, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Evalueringsskulturr

At evaluere betyder i almindeligt sprogbrug at bedømme værdien af en genstand. Det er en omhyggelig tilbageskuende bedømmelse af værdien af udfald, slutpræstationer eller organisering af igangsatte tiltag.

Der var for 20 år siden ikke særlig meget forskning på vores område; og det der var kom mest fra udlandet. Der er de sidste 5-10 år væsentlig mere forskning om dagtilbud – også dansk forskning - og betydningen af kvalitet i disse i forhold til børns udvikling, trivsel og livsduelighed.

Man kan undre sig over, at det ikke har mere politisk bevågenhed, når forskning med al tydelighed viser, at kvalitet i de tidlige år har afgørende betydning for børns trivsel. Det gælder trivsel i deres liv både i skolen og senere hen i ungdomsårene; faktisk helt op i deres voksenliv.

Vi har fra 2024 fået en lov om minimumsnormeringer; hvor staten giver de enkelte Kommuner økonomiske midler til hjælp til at opfylde den nye lov. Der er dog stor uenighed om, hvordan man beregner antallet af voksne per barn.

Det ligger os meget på sinde, at vi kontinuerligt arbejder med og udvikler kvaliteten i vores dagtilbud. Det gøres blandt andet ved hele tiden at have øje for, om de tiltag, aktiviteter, metoder, antagelser og tegn, vi ser efter opfylder de mål, vi har sat os.

Der har ligeledes heller ikke været tradition for at arbejde med "dataindsamling" på dagtilbudsområdet. Det har vi synes hørte andre brancher til.

Vi må dog konstatere, når vi har antagelser om forskellige ting, og de er begrundet en oplevet dataindsamling, kan det være lettere at opstille mål, tilrettelægge aktiviteter, se efter tegn for til sidst at evaluere og stille skarpt på resultater.

Med indførelse af "Den ny styrkede læreplan" arbejder vi i højere grad evidensbaseret; fordi der er mere forskning at læne sig op af.

Vi trængte som fag til at gøre op med mange års "synsninger" og i højere grad drøfte tiltag, der har hold i en mere videnbaseret tilgang. Der har været mange "privatpraktiserende" medarbejdere gennem årene, der mest har lænet sig op ad egne erfaringer og ikke fulgt med den viden, der reelt er blevet tilgængelig for os. Her er der heldigvis sket en stor udvikling de sidste år. Vores egne erfaringer er vigtige; men de beslutninger vi tager, skal læne sig op af den viden, der er evidens for.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi arbejder med "skema til handling" når vi arbejder med forankringsproces. Det danner udgangspunkt for evaluering både i de enkelte grupper og i den samlede medarbejdergruppe.

Det er vigtigt at involvere og engagere evalueringens "interessenter" i evalueringsprocessen. Vi fokuserer på læring, oplysning og forandring fremfor kontrol.

Vi evaluerer i flere fora'er

- Stuemøder
- Etagemøder
- Strukturmøde
- Afdelingsopdelte personalemøder
- Fælles personalemøder
- Forældrebestyrelsesmøder